

Literatura romana interbelica

1.) Reviste si tendinte in evolutia literaturii

Perioada interbelica cuprinde anii 1918-1944. Aceasta perioada se caracterizeaza pe plan european prin infrangerea Germaniei in timpul primului razboi mondial, prabusirea imperiului Austro-Ungar si revolutia din Rusia. Pe plan national se realizeaza unitatea nationala si integrarea in ritmul european de modernizare.

in literatura tendintelor umaniste democratice care domina in epoca li se opune forme de ideologie rasiste. Fasciste, reactionare. De aceea viata literatura cunoaste conflicte si polemici violente. in acest context se impun personalitati ca Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Mateiu Caragiale, Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Ion Barbu, Eugen Lovinescu, Tudor Vianu.

2.) Reviste si curente

Dupa primul razboi mondial ziare cu pagina literara si reviste literare sporesc la numar. Asa avem "Viata romaneasca". Apare la 6 martie 1906 la Iasi sub conducerea lui Constantin Stere, si Paul Bujor, director stiintific devine profesorul dr. Ion Cantacuzino, iar proprietarii revistei sunt Constantin Stere, Ion Botez, Garabet Ibraileanu. Din 1915 directorul unic al revistei ramane Garabet Ibraileanu. in timpul primului razboi mondial revista isi inceteaza aparitia pana in 1920 cand reapare sub conducerea lui Ibraileanu. Din 1930 revista se muta la Bucuresti, conducerea fiind preluata de Mihail Relea si George Calinescu. Din 1948 va apare seria care continua si azi.

in "Viata romaneasca" accentul se pune pe

- autenticitate si specificul national inteles ca dimensiune sociala, important fiind poporul si rasa
- europenizarea ca asimilare a spiritului national
- repudierea decadentismului si simpatia pentru taranime.

in jurul acestei reviste se dezvoltă curentul literar cunoscut sub numele poporanism. Dintre scriitorii de la "Viata romaneasca" amintim pe Spiridan Popescu, Calistrat Hogas, Jean Bart, Patascanu, Mironescu, Sadoveanu, Topirceanu, Ionel Teodoreanu si altii.

in perioada interbelica disputele literare duc in jurul modernismului si al traditionalismului.

Modernismul denumeste tendinta inovatoare intr-o anumita etapa a unei literaturi. Modernismul apare in literatura secolului al XX.-lea opunandu-se traditionalismului proclamand noi principii creatiei. Tendinta modernista sustine:

- europenizarea (sincronizarea) literaturii nationale cu literatura Europei
 - promovarea scriitorilor tineri
-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

- teoria imitatiei
- eliminarea decalajului in cultura
- trecerea de la o literatura cu tematica rurala la una de inspiratie urbana
- cultivarea prozei obiective
- evolutia poeziei de la epic la liric si a prozei de la liric la epic.

in literatura romana Eugen Lovinescu teoretizeaza asupra modernismului in revista "Sburatorul" si in cenaclul cu acelasi titlu. Revista "Sburatorul" apare la Bucuresti intre anii 1919-1922 si apoi intre 1926-1927. il are ca si conducator pe Eugen Lovinescu. Cenaclul "Sburatorul" are o existenta mai indelungata intre 1919-1947.

Obiectivele gruparii erau:

- promovarea tinerilor scriitori
- imprimarea unei tendinte moderniste in evolutia literaturii romane.

Primul obiectiv s-a realizat prin lansarea unor nume ca Ion Barbu, Camil Petrescu, Ilarie Voronca, George Calinescu, Pompiliu Constantinescu.

Al doilea obiectiv a cunoscut un proces mai indelungat de constituire. Eugen Lovinescu isi dezvoltă conceptiile sale moderniste in lucrarile Istoria civilizatiei romane moderne si Istoria literaturii romane contemporane. in aceste lucrari modernismul lovinescian porneste de la ideea ca exista:

- un spirit al veacului explicat prin factori materiali si morali, care imprima un proces de modernizare a civilizatiilor de integrare intr-un ritm de dezvoltare sincronica
- teoria imitatiei care explica viata sociala prin interactiunea reactiilor sufletesti
- principiul sincronismului care in literatura inseamna acceptarea schimbului de valori a elementelor care confera noutate si modernitate fenomenului literar.

Dintre colaboratorii la revista "Sburatorul" amintim Ion Barbu, Ilarie Voronca, Tristan tara si altii.

Prin traditionalism se intelege continuarea vechilor curente traditionale preluandu-se ideea ca istoria si folclorul sunt domeniile relevante ale specificului unui popor. La aceste conceptii se adauga de catre Nechifor Crainic factorul spiritual, credinta religioasa ortodoxa care ar fi elementul esential de structura a sufletului taranesc. Consecinta acestei teze era ca opera de cultura cu adevarat romaneasca trebuia sa includa in substanta ei ideea de religiozitate.

Revista traditionalista este "Gandirea" care apare la Cluj in 1921 sub conducerea lui Cezar Petrescu si Cucu. in 1922 revista se muta la Bucuresti si trece sub conducerea lui Nechifor Crainic. Va continua sa apara pana in 1944. Scriitorii traditionalisti au cautat sa surprinda in operele lor particularitatile sufletului national prin valorificarea miturilor autohtone a situatiilor si credintelor stravechi.

Dintre scriitorii traditionalisti amintim Lucian Blaga, Ion Pillat, Vasile Voiculescu, iar dintre prozatori Cezar Petrescu, Mateiu Caragiale si dintre dramaturgi Adrian Maniu si Lucian Blaga.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Aici intra "Revista fundatiilor regale" care apare lunar la Bucuresti in doua senii. Prima intre 1934-1945 si a doua intre 1945-1947. Revista isi propune sa fie o publicatie cu radacini in toate terenurile activitatii nationale. Primul redactor sef al revistei este Paul Zaripol, care orienteaza revista pe directia maioresciana. Dupa 1934 conducerea revistei o ia Camil Petrescu si apoi Dumitru Caracostea. Seria noua apare sub conducerea lui Al. Rosetti.

Dintre colaboratori ai revistei amintim pe Tudor Arghezi, Gala Galaction, Ion Barbu, Hontensia Papadat Bengescu.

in aceasta perioada apar publicatii de avangarda. Avangardismul european are ca punct de plecare curentul nou conformist numit dadaism. Acesta a fost initial la Zürich de Tristan tara. Dadaistii isi exprimau dispretul fata de o lume incapabila sa opreasca barbaria si crima. Ei cultivau antiliteratura, antimuzica, antipictura, ajungand in domeniul absurdului. Din acest curent decurg curentele de avangarda: constructivismul si suprarealismul.

Constructivismul romanesc s-a grupat in jurul revistei "Contemporanul" condusa de Ion Vinea. Constructivistii subliniau necesitatea unei corespondente intre arta si spiritul contemporan al tehnicii moderne care inventeaza forme noi, conturand natura, Ion Vinea a solicitat ca si colaboratorii ai revistei pe scriitorii Arghezi, Ion Barbu, Camil Petrescu, dar si pictori si sculptori dintre care Constantin Brancusi. Sunt si alte reviste constructiviste ca "Integral" si "Punct".

Suprarealismul a fost teoretizat si practicat la revistele "Alge" si "Urmuz". Suprarealismul urmarea prin programul sau patrunderea artei in planul inconstientului, al visului, al delirului in care spatiile umane scapa controlul constientei. Dintre reprezentatii suprarealismului amintim pe plan European: Louis Aragon, dintre pictori Picasso, iar dintre scriitorii romanii Aurel Baranga, Sasa Pana si chiar Tudor Arghezi.

3.) Proza din perioada interbelica

Anii interbelici se caracterizeaza in literatura romana printr-o remarcabila dezvoltare a romanului care in scurt timp atinge nivelul valoric european.

Romanul romanesc isi largeste tematica, el cuprinzand medii sociale diferite si problematici mai bogate si mai complexe. Un an de referinta pentru romanul romanesc este 1920, cand apare "Ion" a lui Liviu Rebreanu. Pana la aparitia acestui roman au aparut si alte romane cum sunt "Ciocoi vechi si noi" a lui Nicolae Filimon, "Romanul comanestilor" a lui Dului Zamfirescu, "Mara" de Ion Slavici si "Neamul soimarestilor" de Mihail Sadoveanu. "Ion" este insa primul roman romanesc comparabil cu capodoperele universale prin impresia coplesitoare de viata pe care o degaja. in romanul interbelic se continua inspiratia rurala prin operele lui Sadoveanu, si Rebreanu, dar pe trepte valorice superioare si cu modalitati specifice. Acum apar romanele citadine in care cadrul de desfasurare al actiunii este orasul modern. Asa avem creatiile lui Camil Petrescu, Calinescu, Hontensia Papadat Bengescu. Legat de mediul citadin se dezvolta si problema intelectualului

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

stralucit ilustrata de romanele lui Camil Petrescu.

in perioada interbelica se intensifica dezbaterile cu caracter teoretic in legatura cu romanul. Astfel Garabet Ibraileanu in studiul "Creatie si analiza" constata existenta a doua principale tipuri de roman:

- romanul de creatii, care prezinta personajele in deosebi prin comportamentul lor
- romanul de analiza care este interesat de viata interioara de psihic.

Mare importanta o are in acest domeniu teoretic conferinta lui Camil Petrescu "Noua structura" si opera lui Marcellu Prust. Din acest studiu se deprinde o noua viziune a supraposibilitatilor de cunoastere a fiintei umane in acord cu evolutia filozofiei si stiintelor.

in perioada interbelica romancierii experimenteaza tehnici multiple al e romanului modern. Astfel avem tendinta de revenire la modelele traditionale precum cel balzacian pe care George Calinescu il foloseste in "Enigma Otiliei". El considera absolut necesar dezvoltarea romanului romanesc pe linia studiului caracterului.

Romanul interbelic cunoaste si alte orientari cum este cea lirica in opera lui Ionel Teodoreanu, estetizanta si simbolica la Mateiu Caragiale, memorialista la Constantin Stere si fantastica la Mircea Eliade.

Pe langa roman in proza interbelica se dezvolta: nuvela la Gib Mihaiescu, reportaj literar la Seo Bogza si proza originala a lui Urmuz deschizatoare de drumuri pentru literatura deceniilor urmatoare.

Ca reprezentanti de seama a prozei interbelice amintim pe Mihail Sadoveanu.